1893 ՅՈՒԼԻՈՒՍ 16 (28), ՈՐԲԱԹ

Տարեկան բաժանորդագինը Թիֆլիսում և գավառներում՝ փոստով կամ տեղափոխությամբ 6 ռուբլի, կէս տարեկան 3 ռ. և մի ամսագիր 1 ռ.։
Ցանկացողները տարեվերջին 7 կոպեկի նամականիշ ուղարկեն։

Հրատարակչատուն և խմբագրատուն գտնվում է Թիֆլիսում, Ռուսթավելու պողոտայում, Ներսիսեան դպրոցի դիմաց, № 1-ին տանը։

Ընդունվում են բոլոր տեսակ տպագրական գործեր՝ գրքեր, ամսագրեր, թերթեր, ծրարներ, տոմսակներ, գրասենեակային թղթեր, ձեռնարկներ, գովազդներ և այլն։

Ցանկացողները դիմեն խմբագրատուն։

Խմբագրատունը բաց է ամեն օր առաւօտեան 9 ժամից մինչև երեկոյեան 5 ժամը։

Խմբագրատան հեռաձայնը № 2400։

Ձեռագրերը չեն վերադարձվում։

Հրատարակչատան հեռագրական հասցէն՝ Թիֆլիս, Редакція „Арцвагнъ“։

Ցանկացողները կարող են բաժանորդագրուիլ նաև հետեւեալ տեղերում՝

Թիֆլիս, Редакція „Арцвагнъ“։
Ախալցխա, Տ. Ստեփան Ալեքսանդրի Ղազարեանց։
Ախալքալաք, Տ. Գրիգոր Ստեփանի Ղազարեանց։
Ախտալա, Տ. Ստեփան Ալեքսանդրի Ղազարեանց։
Ալեքսանդրապոլ, Տ. Ստեփան Ալեքսանդրի Ղազարեանց։
Ախուրեան, Տ. Ստեփան Ալեքսանդրի Ղազարեանց։
Ախալքալաքի գաւառ, Տ. Ստեփան Ալեքսանդրի Ղազարեանց։
Ախալցխայի գաւառ, Տ. Ստեփան Ալեքսանդրի Ղազարեանց։
Ախտալայի գաւառ, Տ. Ստեփան Ալեքսանդրի Ղազարեանց։
Ալեքսանդրապոլի գաւառ, Տ. Ստեփան Ալեքսանդրի Ղազարեանց։
Ախուրեանի գաւառ, Տ. Ստեփան Ալեքսանդրի Ղազարեանց։
Ղարաքիլիսա, Տ. Ստեփան Ալեքսանդրի Ղազարեանց։
Ղարսի մարզ, Տ. Ստեփան Ալեքսանդրի Ղազարեանց։
Ղարաքիլիսայի գաւառ, Տ. Ստեփան Ալեքսանդրի Ղազարեանց։
Ղարսի մարզի գաւառ, Տ. Ստեփան Ալեքսանդրի Ղազարեանց։
Ղազախ, Տ. Ստեփան Ալեքսանդրի Ղազարեանց։
Ղազախի գաւառ, Տ. Ստեփան Ալեքսանդրի Ղազարեանց։
Ղարաբաղ, Տ. Ստեփան Ալեքսանդրի Ղազարեանց։
Ղարաբաղի գաւառ, Տ. Ստեփան Ալեքսանդրի Ղազարեանց։
Ղարաքիլիսայի գաւառ, Տ. Ստեփան Ալեքսանդրի Ղազարեանց։
Ղարսի մարզի գաւառ, Տ. Ստեփան Ալեքսանդրի Ղազարեանց։
Ղազախի գաւառ, Տ. Ստեփան Ալեքսանդրի Ղազարեանց։
Ղարաբաղի գաւառ, Տ. Ստեփան Ալեքսանդրի Ղազարեանց։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

№ 31—ՏԱՐԵԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՐԿՐՈՐԴ—№ 31

ՄԱՐՏԻՆ, ՅՈՒԼԻՈՒՍ 16 (28) 1893

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆԸ ԵՒ ԴՊՐՈՑԸ ՎԱՃԱՌՈՒՄ Է ՄԻՆՉԵՒ ՅԱՋՈՂ ՏԱՐԻ ՀԱՄԱՐ

ՎԱՃԱՌՔԻ ԵՒ ՓՈՍՏԱՅԻՆ ԼՈՒԾԱԿՈՒՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

ՅՈՒԼԻՈՒՍ 1-ԻՑ ՄԻՆՉԵՒ ԱՐԿՏԻԼԵԼՈՒ 31-ՐԴ ՕՐԸ ԿԱՏԱՐՈՒԱԾ Է 6 Ա.

Հայկական հարցի եւ իրա հետ կապակցութեան ընդհանրապէս մեր ժողովրդի վերաբերմունքը դէպի Թիֆլիսի «Մշակ» թերթը (որ հրատարակւում է շաբաթը երեք անգամ) ամենից աւելի ճշտիւ է արտայայտում։ Ուստի մենք յանձնարարում ենք մեր ընթերցողներին դիմել «Մշակ»-ի խմբագրատունը։

Ամենից «Արձագանգ»։

Les trois jugements de Dieu le Père, par Albert Bratel.

*) Les trois jugements de Dieu le Père, par Albert Bratel.

ՖԵԼԻԵՏՕՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ ԳԵՂԱՏԵՍԱԿԱՆ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐ

Քրոյզ Ալբեր Բրատել

I.

Ինչպէս ասում են ֆրանսիացիները, ամէն մի պատմութեան մէջ միշտ կայ մի կին։ Ես էլ ուզում եմ ձեզ պատմել մի պատմութիւն, որի մէջ կինը խաղում է շատ մեծ դեր։

Ես ծանօթացայ նրա հետ Ժնեւում, մի ձմեռ, երբ ես ուսանում էի այդ քաղաքի համալսարանում։ Նա ինձ ներկայացրեց իր ամուսինը, որ ինձ շատ դուր եկաւ իր պարզութեամբ եւ անկեղծութեամբ։ Նա ինձ հրաւիրեց իրանց տունը, եւ ես սկսեցի յաճախել այնտեղ։ Ամուսինը ինձ շատ սիրում էր, իսկ կինը ինձ համարում էր իր ամենամտերիմ բարեկամներից մէկը։ Ես ամէն օր ճաշում էի նրանց տանը, եւ ամէն երեկոյ մենք միասին անցկացնում էինք մեր ազատ ժամերը։

Ամուսինը շատ էր սիրում իր կնոջ երաժշտութիւնը, եւ ինքն էլ ինձ պէս մեծ սէր ունէր դէպի նուագարանները։ Ամէն երեկոյ նա նուագում էր մի քանի ստրադիվարիուսներ, իսկ կինը երգում էր։ Ես ինքս էլ մի քանի անգամ նուագում էի նրանց հետ։ Ամուսինը ինձ համարում էր իր ամենալաւ նուագակից։

Ես ասացի, որ կինը էլ մեծ դեր է խաղում այդ պատմութեան մէջ։ Ես ուզում եմ ձեզ ներկայացնել նրան, ինչպէս ես տեսայ նրան այն ժամանակ, երբ ես առաջին անգամ ծանօթացայ նրա հետ։ Նա մի գեղեցիկ կին էր, մօտ քսան տարեկան։ Նրա գլխի մազերը ոսկեգոյն էին, աչքերը կապոյտ, իսկ դէմքի գունաւորութիւնը՝ շատ նուրբ։ Նա ունէր մի հրաշալի ձայն, որ ինձ վրայ մեծ ազդեցութիւն էր գործում։ Ես ինքս էլ մի քանի անգամ երգել եմ նրա հետ, եւ ինձ թւում էր, որ ես երբեք այդքան լաւ չեմ երգել։ Նա ինձ ասում էր, որ ես ունեմ մի հրաշալի ձայն, եւ որ ես պէտք է շարունակ երգեմ։ Ես պատասխանում էի, որ ես ինքս էլ գիտեմ այդ, բայց որ ես չեմ ուզում ինձ նուիրել միայն արուեստին, որովհետեւ ես ուզում եմ ապագայում զբաղուել գիտութեամբ։

Ես ասացի, որ նա շատ լաւ էր նուագում։ Նա պատասխանեց ինձ, որ ինքն էլ ուզում է ինձ լսել։ Ես ասացի, որ ես պատրաստ եմ։ Նա ինձ հարցրեց, թէ ինչ եմ ուզում նուագել։ Ես ասացի, որ ինքն ինչ ուզում է։ Նա ասաց, որ ինքն ուզում է նուագել Բեթհովենի մի սոնատ։ Ես ասացի, որ ես շատ ուրախ կը լինեմ։ Նա ասաց, որ ինքն ուզում է նուագել Բեթհովենի մի սոնատ։ Ես ասացի, որ ես շատ ուրախ կը լինեմ։

II.

Այդ երեկոյ մենք նուագեցինք Բեթհովենի մի սոնատ։ Ես ասացի, որ ինքն ուզում է նուագել Բեթհովենի մի սոնատ։ Ես ասացի, որ ես շատ ուրախ կը լինեմ։

Նա ասաց, որ ինքն ուզում է նուագել Բեթհովենի մի սոնատ։ Ես ասացի, որ ես շատ ուրախ կը լինեմ։

Ես ասացի, որ ես շատ ուրախ կը լինեմ։

միջոցների են ձեռնարկել խոլերայի տարածման առաջն առնելու համար։

***

Այս տարուայ հոկտեմբերի 13-ին Լօնդօնում բացուելու է արդիւնաբերութեան նմուշների միջազգային ցուցահանդէսը։ Այս ցուցահանդիսի կազմակերպութիւնը և կառավարութիւնը յանձնուած է ֆրանսիական մասնախմբին, որ որոշել է մի ամբողջ բաժանմունք յատկացնել Թուրաստանի արդիւնաբերողներին։ Փիւրին կը լինի միջազգային և սորան կարող են մասնակցել, ըստ ցանկութեան, նաև մամուլի ներկայացուցիչները։ Այս ժիւրիի նշանակած մեդալների վրայ դրոշմուած կը լինին եւրոպական արքայների պատկերները և կը տրուին առանձին վկայականներ և դիպլոմներ։ Բոլոր տեղեկութիւնները կարելի է ստանալ գլխաւոր կոմիսար բարօն Ֆենատօ'ից (21, Maude Grove. Fulham Road, London S. W.)։

***

Կ. Պօլսոյ լրագիրները հաղորդում են, որ յուլիսի 3-ին շաբաթ առաւօտը Վեհափառ Կաթողիկոսի նուիրակները հասել են Պօլիս և գնացել են ուղղակի Մաքրիգիւղ ս. պատրիարքի մօտ։

Երկու սրբազանները Հիւր են մնացել գիշերը ս. պատրիարքի տանը և կիւրակէ առաւօտեան ներկայ են գտնուել Պերայի Ս. Երրորդութեան եկեղեցու պատարագին։

***

Հաղորդակցութեանց նախարարութիւնը կարգադրութիւն է արել որ Բիգա-Դվինսկի, Միւտաւայի, Բիգա-Հօլդերսի և Բիգա-Տուկումի երկաթուղու գծերի կայարաններում գերմաներէն լեզուով նոյն բոլոր մակագրութիւնները ռուսերէն լեզուով գրածներով փոխարինուին։

***

Օր. Պապայեանի առաջին նուագահանդէսը այնպիսի մեծ յաջողութիւն ունեցաւ, որ Հասարակութիւնը թախանձից յաջորդի օրիորդից մի երկրորդ կոնցերտ տալ, որ և տեղի կ'ունենայ այսօր արքունական թատրոնում։

***

Այս տարի Պետերբուրգի բժշկական զինուորական Ակադեմիա մըտնել ցանկացողների թիւը շատ մեծ է. յուլիսի 15-ին դադարեցրած է ընդունելութիւնը։ Ընդունելութեան պաշտպանելու համար։ Այս նպատակով կազմ և պատրաստ են ծովային նաւեր։ Արտաքին գործոց պետական փոխ-քարտուղարն ասելացրեց, որ Սիամի անկախութիւնը վերին աստիճանի մեծ նշանակութիւն ունի Հնդկաստանի համար և որ Ֆրանսիան պրպէն յայտնել է իւր համաձայնութիւնը այս անկախութիւնն պահպանելու մասին։

ԵԳԻՊՏՈՍ.—Ալեքսանդրիայի լրագիրները ստացած տեղեկութիւնների համաձայն խրդիվի տեսակցութիւնը սուլթանի հետ կ. Պօլսում ոչ մի արդիւնք չի ունենալ Եգիպտոսում անգլիական տիրապետութեան վերջ դնելու խնդրի նկատմամբ։ Այս տեղեկութիւններին, որոնք անգլիական աղբիւրներից են բղխում, հաղիւ թէ կարելի է մեծ հաւատ ընծայել։ Քաղաքագիտական շրջաններում ընդհակառակ կարծում են, որ եթէ սուլթանի և խրդիվի մէջ հաստատուած մտերմական յարաբերութիւնները ներկայումս գուցէ և չեն թելադրել սուլթանին անգլիացոց նկատմամբ եռանդուն միջոցների դիմել, սակայն ապագայում այս մտերմութիւնը մի այնպիսի քաղաքական տարր է լինելու, որ անհրաժեշտ է հաշուի չառնել։ Կարծում են որ անգլիացիներն Եգիպտոսից հանելու համար բարեպատեհ վայրկենի պէտք է սպասել։ Բայց և այնպէս ներկայումս սուլթանը իբրև խալիֆ, բազմաթիւ խնդրագրեր է ստացել Եգիպտոսի մահմեդական հոգևորականներից, որոնք խնդրում են ազատել երկիրը անգլիացիներից։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ.—Աքսօնիայում մեծ տագնապութիւն է գործել թագաւորի եղբօրորդի արքայազն Մաքս Ֆօն Սաքսենի վանք մտնելը։ Երիտասարդ արքայազնը աւարտելով իւր համալսարանական կրթութիւնը և արժանանալով դօքթօրի աստիճանին, մինչև վերջին ժամանակները ծառայում էր սաքսոնական հեծելազօրի մէջ։ Աշխարհահայեցողութեան այսպիսի փոփոխութիւնը հասարակական կարծիքը վերագրում է վալ եպիսկոպոսի ազդեցութեան, որ կաթոլիկ հոգևորականութեան երևելի գործիչներից մէկին է համարուած։

ԲՈԼՂԵՐԻԱ.—Բոլղարիայում պատրաստութիւններ են տեսնվում ազգային ժողովի նոր պատգամաւորները ընտրելու համար։ Այս ընտրութիւնները կը կատարուին մեծ ազգայնի ժողովի սահմանած նոր կանոններով։ Փոխանակ նախկին 320 պատգամաւորի նոր ժողովը բաղկացած կը լինի 161 պատգամաւորներից և նրա տաշրջանը կը տևի 5 տարի փոխանակ երեքի։ Ընդդիմադրական կուսակցութիւնը սկսել է ընտրական պայքարը, սակայն տեղեակ անձինք հաստատում են, որ ապագայ ժողովում էս ընդդիմադրականները փոքրամասնութիւն կը կազմեն։ Kölnische Zeitung լրագրի Սօֆիայի թղթակցի ասելով, Ստամբուլովի մօտ ամեն օր բոլղարիայի զանազան տեղերից պատգամաւորութիւնները են գալիս հրահանգներ ստանալու համար թէ ինչ թեկնածուներ են նորան հաճելի։ Բացի այս նախարարները ընտրութիւններից առաջ կը ճանապարհորդեն երկրում «որպէս զի տեղնուտեղը ուսումնասիրեն կուսակցական յարաբերութիւնները»։

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ԳՐԱԿԱՆ ՆՃՄԱՐՆԵՐ*)

3. ԵՐԵՒՄՏԵԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ա. Հեռաւոր հայ գաղթավայրերի գրականութիւնը. օտարազգի գիտնականների հայերին վերաբերող երկերը.

Սահման։ Հունգարիոյ հայերը. «Արմէնիա» հունգարերէն. Հունգարիա. Ռումանիոյ, Բոլղարիոյ և Յունաստանի հայերը. «Պանուբ». Փարիզ. Միխիթարեան հերձուածքը. Ռամեան տպարան. Ոսկանեաբանութիւն. Մարսէյլ. Եգիպտոս և «Նեղոս». Ամերիկայի հայք. Միսիոնարներ և քարոզչական գրականութիւն. Կաթոլիկ և բողոքական քարոզիչներ. Անգլիական քարոզիչք. Անգլիա, Հ. Պարոնեան, Ֆ. Կոնիբէր և պ. Մինաս. Ֆրանսիա, Ե. Կարրիէր և նորա երկերը, Մէյէյի հետազօտութիւնը. Թէզաւ Ե. Բաուդարտներ, Ֆէտտէր, Հիւբշման. Դը Լագարդ, Նորայր Բիւզանդացի և Ն. Մառ.

Արևմտեան գրականութիւն ասելով հասկացվում է ընդարձակ ծաւալով ամբողջ Տաճկահայաստանին, Եւրոպիոյ, Եգիպտոսի և Ամերիկայի հայերի գրականութիւնը, որի լեզուն իւր առանձնայատկութիւններով մի առանձին ճիւղ է կազմում այժմեան հայերէնի։

---

*) Տես «Արձագանք» № 80.

Աւելի նեղ մտքով «արևմտեան գրականութիւն» ասելով՝ հասկանում ենք միմիայն Տաճկաստանի գրականութիւնը և մասնաւորապէս Կ. Պօլսի։

Մխիթարեան գրականութիւնը լեզուական տեսակէտով մի ճիւղ է արևմտեան գրականութեան, իսկ իւր ինքնուրոյն ծագումով, ուղղութիւնով և զարգացումով իրաւամբ մի առանձին ճիւղ է կազմում հայ գրականութեան, ուստի և ես բաժանեցի այդ արևմտեան գրականութիւնից։

Եթէ ցանկանայի անգամ արևմտեան հայ գրականութեան մասին առհասարակ խօսելու, ասելու շատ բան չէի ունենալ Եւրոպայի, Եգիպտոսի և Ամերիկայի հայերի գրականութեան մասին։

Եւրոպական երկրներից Աւստրիայում միայն կայ մի փոքրիկ հայ գաղութ, որ հազիւ պահպանել է իւր մայրենի լեզուն, այն էլ մաճառների արագընթաց յառաջադիմութեան շնորհիւ հետզհետէ մոռացուելու վրայ է, իսկ Աւստրիայի միւս մասերում եկեղեցու շնորհիւ դեռ պահպանվում է։

Հունգարիոյ հայերն էս վարակուելով ազգային ինքնուրոյնութեան զգացումով մի քանի տարի է ահա, որ պահպանում են մի ամսաթերթ հունգարերէն լեզուով։

Հունգարաբարբառ «Արմէնիա» թերթը գրեթէ լիովին անմատչելի է միւս բոլոր հայերիս, որովհետև հունգարերէնը դեռ էս չէ դարձել համաշխարհային լեզու և իւր բնագաւառից դուրս հազիւ ուրեք հասկացվում է։ Այդ թերթը եթէ որ և իցէ այլ եւրոպական բարբառով լինէր, օրինակ՝ ֆրանսերէն, գերմաներէն, անգլիերէն և մինչև իսկ իտալերէն, աւելի ծանօթ կը լինէր մեզ։ Ընորհակալութիւն պիտի անենք Վիեննայի «Հանդիսին», որ ամսէ ամիս իւր կազմի վրայ տալիս է մեզ այդ թերթի գոնէ բովանդակութեան վերնագիրները, որոնցով եթէ գնահատելու լինինք այդ թերթը, նրան պէտք է մեծ զովասանք մատուցանենք, որպէս մի օրինակելի թերթ գաղթական հասարակութեան համար։ Այդ թերթն երկու գլխաւոր նպատակ ունի, մինն այն է, որ միշտ վառ պահէ հունգարահայերի մէջ այլ տեղերի հայերի հետ ունեցած կապը, այս նպատակով մեղուաջան հաւաքում է և հաղորդում է հայերի մասին եղած ամենայն նորութիւն։ Թերթի երկրորդ նպատակն է մշակել հայկական պատմութիւնն ու գրականութիւնը, ուստի միշտ ամփոփ ուսումնասիրութիւններ է տալիս հայկական կեանքի անցեալի և ներկայի մասին ու առանձին հայ բանաստեղծների գործերին ծանօթացնում է իւր օտարախօս ընթերցողներին։

Թերթի լեզուն անհրաժեշտութեան մի հետևանք է. հունգարախօս հայերին միայն այդ լեզուով կարելի է բան հասկացնել, ուստի խմբագրութիւնը երկու չարիքից փոքրագոյնն ընտրելով՝ մի կողմն է թողել հայերէնն և հունգարերէնով մշակում է հայութեան ոգին։

Այս խմբագրութեան չանքը սակայն կանգ չէ առնում այս կէտի վրայ, նա և հայերէն լեզուի հոգն է քաշում. նոյն իսկ այս թուականից մտադիր էր նա հրատարակել հայերէն լեզուով «Հունգարիա» անունով մի թերթ, որ «Արմենիայի» բովանդակութիւնը պիտի ունենար։ Սպասուած բաժանորդների թիւը չը լրանալով, գործի գլուխ հանելը ապագային թողնուեցաւ...

Մշտական ճակատագիր հայ պարբերական թերթերի, երբ արդեօք իւրաքանչիւր հայ գաղթավայրում 10% հայ ընթերցող պիտի ունենան հայերէն թերթերը։

Ռումանիոյ և Բոլգարիոյ հայերը դեռ էս նոր են զարթնում, Ռուսչուկում մի տարի և կէս առաջ մի թերթ սկսեց հրատարակուել «Պանուբ» անունով, որի խմբագիրը վերջը դաւաճան դարձաւ իւր աշխատակիցների։

Այս պարոնն այժմ կ. Պօլսի Գատը-Քէօյ թաղում տաճկական ոստիկանի պաշտօն է վարում, ինչպէս իմացանք Պօլսի լրագիրներից։

Նոր Յունաստանի մայրաքաղաքում էս կայ մի փոքրիկ հայ գաղութ, որի մշտական անդամները վաճառականութիւնը գերադասում են գրականութիւնից, իսկ եղուր անդամներն, ինչպէս լսել ենք, մի թերթ են ունեցել, որ միշտ իրանց հետ շրջեցնում են եւրոպական երկրներում. այդ թերթը կարծեմ այժմ այլ էս Աթէնքումը չէ։ Սակայն գրա մասին գրականութեան մէջ ասելիք ոչինչ չկայ, որովհետև նա անմիջական առնչութիւն չունի գրականութեան հետ և այլ պահանջների հետևանք է։

Ֆրանսիայի մայրաքաղաքը միշտ ասպնջական է եղել մանր ազգերի գրականութիւնների համար, Փարիզում մի ժամանակ ծաղկում էր հայ գրագէտների մի խումբ, որ Միխիթարեանների հերձուածն էր, սակայն այժմ նրա յիշատակն է մնացել միայն անկողնի վրայ... Մայրը վշտագին տեսնում է այդ բոլորը և արտասուքը հոսում է նորա թառամած այտերի վրայով։

—Այո, նա հեկեկում էր, նա ճիշտ այնպէս էր, երբ ես նորան տուի իմ վերջին համբոյրս։ Ես չէի կարող հաւատալ, որ նա մեռած է։ Սակայն նորա աչքերը մնում էին փակ...

—Նայիր, նորից ասաց աստուածային ձայնը։

Կամաց-կամաց մեռածը բարձրացրեց իւր կոպերը, նորա մեծ-մեծ, թուխ աչքերը դառնում են դէպի նա, որ նորան իւր կեանքին աւելի էր սիրում և մեկնում է նորան իւր բազուկները...

Գնա, ասաց Հայր Աստուած, քո երեխան քեզ կանչում է։ Գնա, Ես նորան քեզ եմ վերադարձնում, Թշուառ մայր։ Մտիր դրախտը, միայն դու կարողացար քեզ ամբողջապէս նուիրել միւսներին, դու, միայն դու ես արժանի վերին երանութեան...

Ասաց Աստուած, և մինչ մայրը բարձրանում էր, անմիջապէս դողալով, երջանկութիւնից շշմած՝ եթերի մէջ մի անասելի ներդաշնակութիւն է տարածվում։

—Այս ինչ է, բացագանչեց Հոգին՝ հիացած։

Եւ Հայր Աստուած ժպտալով ասաց.

—Դա՝ մինչ այստեղ բարձրացող պարզ հոգիների աղօթքն է...

Թարգմ. Տ-ից Զ.

(Suppl. Litt. de L'Ind. Belge)

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՆԳԼԻԱ.—Համայնքների ժողովը յուլիսի 17-ին նիստին սըը Գրէյը յայտնեց, որ տէրութիւնը ամէն միջոց ձեռք է արել Բանգօկի բրիտանական գաղթականութիւնը պաշտպանելու համար։ Այս նպատակով կազմ և պատրաստ են ծովային նաւեր։ Արտաքին գործոց պետական փոխ-քարտուղարն ասելացրեց, որ Սիամի անկախութիւնը վերին աստիճանի մեծ նշանակութիւն ունի Հնդկաստանի համար և որ Ֆրանսիան արդէն յայտնել է իւր համաձայնութիւնը այս անկախութիւնն պահպանելու մասին։

ԵԳԻՊՏՈՍ.—Ալեքսանդրիայի լրագիրների ստացած տեղեկութիւնների համաձայն խրդիվի տեսակցութիւնը սուլթանի հետ կ. Պօլսում ոչ մի արդիւնք չի ունենալ Եգիպտոսում անգլիական տիրապետութեան վերջ դնելու խնդրի նկատմամբ։ Այս տեղեկութիւններին, որոնք անգլիական աղբիւրներից են բղխում, հաղիւ թէ կարելի է մեծ հաւատ ընծայել։ Քաղաքագիտական շրջաններում ընդհակառակ կարծում են, որ եթէ սուլթանի և խրդիվի մէջ հաստատուած մտերմական յարաբերութիւնները ներկայումս գուցէ և չեն թելադրել սուլթանին անգլիացոց նկատմամբ եռանդուն միջոցների դիմել, սակայն ապագայում այս մտերմութիւնը մի այնպիսի քաղաքական տարր է լինելու, որ անհրաժեշտ է հաշուի չառնել։ Կարծում են որ անգլիացիներն Եգիպտոսից հանելու համար բարեպատեհ վայրկենի պէտք է սպասել։ Բայց և այնպէս ներկայումս սուլթանը իբրև խալիֆ, բազմաթիւ խնդրագրեր է ստացել Եգիպտոսի մահմեդական հոգևորականներից, որոնք խնդրում են ազատել երկիրը անգլիացիներից։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ.—Աքսօնիայում մեծ տագնապութիւն է գործել թագաւորի եղբօրորդի արքայազն Մաքս Ֆօն Սաքսենի վանք մտնելը։ Երիտասարդ արքայազնը աւարտելով իւր համալսարանական կրթութիւնը և արժանանալով դօքթօրի աստիճանին, մինչև վերջին ժամանակները ծառայում էր սաքսոնական հեծելազօրի մէջ։ Աշխարհահայեցողութեան այսպիսի փոփոխութիւնը հասարակական կարծիքը վերագրում է վալ եպիսկոպոսի ազդեցութեան, որ կաթոլիկ հոգևորականութեան երևելի գործիչներից մէկին է համարուած։

ԲՈԼՂԵՐԻԱ.—Բոլղարիայում պատրաստութիւններ են տեսնվում ազգային ժողովի նոր պատգամաւորները ընտրելու համար։ Այս ընտրութիւնները կը կատարուին մեծ ազգայնի ժողովի սահմանած նոր կանոններով։ Փոխանակ նախկին 320 պատգամաւորի նոր ժողովը բաղկացած կը լինի 161 պատգամաւորներից և նրա տաշրջանը կը տևի 5 տարի փոխանակ երեքի։ Ընդդիմադրական կուսակցութիւնը սկսել է ընտրական պայքարը, սակայն տեղեակ անձինք հաստատում են, որ ապագայ ժողովում էս ընդդիմադրականները փոքրամասնութիւն կը կազմեն։ Kölnische Zeitung լրագրի Սօֆիայի թղթակցի ասելով, Ստամբուլովի մօտ ամեն օր բոլղարիայի զանազան տեղերից պատգամաւորութիւնները են գալիս հրահանգներ ստանալու համար թէ ինչ թեկնածուներ են նորան հաճելի։ Բացի այս նախարարները ընտրութիւններից առաջ կը ճանապարհորդեն երկրում «որպէս զի տեղնուտեղը ուսումնասիրեն կուսակցական յարաբերութիւնները»։

երեսին դու միանգամայն երջանիկ էիր։ Եւ նոր կեանքում, որ քեզ սպասում է, ոչինչ չկայ, որին դու առաւել փափագես։

Հոգին խաչեց իւր ձեռքերը և ջերմութեամբ բացագանչեց։

—Ո՜հ, այո՛ Աստուած իմ, այո, Դու այդ գիտես. նորան, որին Դու ինձանից վերցրել ես, նորան կուզէի ես տեսնել։ Ցոյց տուր նորան ինձ, Աստուած իմ, Աստւա՛ն են, Դու երեխայոց վերադարձնում ես իրանց մայրերին։ Յիշիր, Թէ ինչ արեց Քո Որդին, երբ Նա պատահեց խեղճ այրի կնոջը, որի որդին նոր էր վախճանուել. «Լաց մի լինիլ», ասաց Նա նորան, և վերադարձրեց երեխային մօրը... Ա՛խ, Թող նորից տեսնեմ իմ աղջկանս կենդանի, երջանիկ, ինչպէս փոքր ժամանակն էր, երբ Նա ինձ էր պատկանում և ցետոյ կերթամ տանջուելու, որտեղ Դու կը կամենաս։

Այն ժամանակ, Աստուած քաղցրութեամբ ասաց. «Նայիր»։

Եւ սև երկնքում մի լոյսի ճեղք բացուեց ինչպէս մի ոսկէ մեդ, ուր փոքր առ փոքր կերպարանքներ սկսեցին երեւիլ...

Նոքա էին ծառեր, դաշտեր, ծաղիկներով ու բարձր խոտերով զարդարուած մարդեր. և այդ կանաչազէտ դաշտերում երեխայք էին խաղում և զանազան ծաղիկներ քաղում։

Եւ ահա մի նեղ շաւղով, որի կողքերին բարձր խոտ էր բուսնում, գալիս էր մի փոքրիկ, սիրուն աղջիկ, ամեն քայլում թռչկոտալով։ Նորա դէմքը վարդապոյն էր, ժպիտը շրթունքին, աչքերը սև և մազերը մոյգ ոսկեգոյն. նորա մերկ հատակից ձեռները դուրս էին գալիս սպիտակ զգեստի թևերից. Թէև չորս տարեկան էր նա, բայց շորորալով էր քայլում, ինչպէս նոքա, որ նոր են սկսում մանգալ, երկու ձեռքով սեղմելով բարձր խոտերը, որ նորան չենուելու համար էին ծառայում... Իսկ միւս երեխաքը, որ կանգնել էին նորան նայելու, ծափ էին տալիս հիացած...

Հայց երեւոյթն անհետացաւ։

—Ո՜հ, բացագանչեց խեղճ մայրը, այդ նա է, այո. այդպէս սովորեց նա մանգալ։ Աստուած իմ, ինձ թուում է որ այդ երէկ էր...

Նա սկսեց մանգալ միայն հինգ տարեկան հասակում, որովհետև սարսափելի հիւանդութիւն ունէր նա։

Աւա՜ղ, ինչպէս նուազ էր նա. նորա խեղճուկ փոքրիկ մարմինը աշխարհային ոչինչ չունէր։ Ինչպէս ճչում էր նա գիշեր ու ցերեկ. երկար ժամանակ ման պիտի աճէին նորան, վերջապէս նա փոքր ինչ հանգստանում և քնում էր բազուկներիս վրայ... Հայց այն ժամանակ նա այնքան նման էր՝ քնում մի դիակի, որ ես անպիտութեամբ զարթեցնում էի նրան, որ հաւատայի թէ նա կենդանի է դեռ։ Նա ապրեց, մի մարդ փրկեց նորան, այն մարդկանցից մէկը. որոնց Դու տալիս ես քո իմաստութիւնից մի կայծ և որոնք շորհք են սփռում տագնապեալ մարդկութեան վրայ։ Նա հասկացաւ աղջկանս մաշող ցաւը և իսկոյն դեղը գտաւ։ Նա ապրեց և մեծացաւ, սակայն երկար ժամանակ կեանքի և մահի մէջ տեղն էր գտնվում, քանի՛ անգամ ես մաքառում էի նորա համար հիւանդութեան դէմ։ Որքան եմ արհամուն մնացել նորա գլխավերևը, որքան եմ տանջուել։

—Եւ նոյնպէս որքան համբերութիւն, խեղճ մայր,—ընդհատեց Աստուած, որովհետև ոչ միայն մարմինն էր հիւանդ, այլ և միտքը—քնաջի պէս էր մնում, պէտք էր զարթեցնել.. Այդ բոլորը չէ, ճիշդն ասած. երեխայի բնաւորութիւնն էլ չէր փորձում քո մեծ համբերութիւնը։

Հոգին քարշ ձգեց գլուխը ինչպէս մի սլայի մէջ բռնուած,

—Խեղճ փոքրիկ, ասաց նա քաղցրութեամբ, նորանից միայն մի բան էինք խնդրում—կամենալ ապրել. մնացած բաների համար մենք նորան ազատ էինք պահում...

—Ցեսո՛ն, հարցրեց Հայր Աստուած.

—Ցեսո՛ն, Աստուած իմ, ես մեղադրում եմ ինձ նորանում, որ միայն մտածում էի նորան դուր գալ. այդ այնպէս քաղցր էր։ Հայց մի օր ես սխալուեցի...

Հոգին սկսեց լաց լինել...

—Մի օր նորան առաջարկութիւն արեցին, և որքան էլ որ նա թոյլ էր, փոքր ու քնքոյշ՝ ես համաձայնութիւնս տուի... Ո՛վ իմ Աստուած, այդ բարբարոսութիւն էր, թէև նա քսան տարեկան էր, այնպէս չէ՞։ Նա այդ փորձանքների համար չէր ստեղծուած. ես պիտի նորան խնայէի...

—Նա ինքն էր այդ ցանկանում, ասաց Հայր Աստուած.

—Հայց ես պիտի նորան բացատրէի, պիտի ընդդիմանայի, առարկեց Հոգին, ձեռքերը կոտրատելով, որովհետև նա դրանից մեռաւ. մեռաւ իմ փոքրիկը, որին այնքան խնամում էի, որին քսան տարի սիրով պահել էի։

Հոգին լաց էր լինում դառնագին.

—Ի՞նչ ես կարծում, ասաց նորան մարդկանց Աստուածը, որովհետև ես ընտրութիւնը նորան թողնէին, նա չէր նախադասի իւր վիճակը... Նայիր և յիշիր՝ թէ ինչպէս երջանիկ էր նա։

Երկինքը նորից լուսաւորուեց, և լուսաւորուած տեղի (փօն) վրայ նոր կերպարանքներ երևեցան։

Այն մի եկեղեցի էր։ Երգեհոնի հնչեղ տակ շքեղ բազմութեան հետ երևում է մի հանդէս, որի գլուխն էր անցած հարսնացուն։ Նա այնպէս նրբակազմ էր քնքոյշ, որ կարծես մի փոքրիկ աղջիկ լիներ, առանց իւր մեծաքեսակ հանդերձի և առանց նարնջի ծաղիկներից հիւսած պսակի, նորան մի հաղորդուողի տեղ կարելի էր ընդունել։ Կեանքը նորան ամբողջապէս վարդագոյն է երևում, նա ժպտաց իւր ջողի տակ...

Մայրը անձկութեամբ ասաց.

—Ինչու՞ թոյլ տուիր, որ նորան ինձանից վերցնեն, ո՞րտեղ է նա այժմ, ինչպէս կը տեսնեմ ես նորան.

—Նայիր, ասաց կրկին Աստուած։ Եւ նորից տեսարանը փոխվում է. սենեակի մէջ տեղը կայ մի անկողնակալ, և նորա վրայ մի մարդկային կերպարանք. Փոքրիկ մարմինը պարզ երևում է սաւանի տակ։ Մեդայլի նման նուրբ պրօֆիլը պարզ զանազանում էր իւր մոմի նման գունատութեամբ սպիտակ բարձերից, որոնց վրայ փռուած էին նորա սև ու երկար մազերը։ Նորա փոքրիկ ձեռքերից մէկն ընկած է վերմակի վրայ. ծանր ոսկէյապարանջանը, որ երբեմն շատ փոքր էր՝ հիմայ շատ մեծ է, դաստակից վայր է ընկնում նիհարած ձեռքի վրայ... Առատութեամբ ծաղիկներ են շաղ տուել վրան, շուշաններն և սպիտակ վարդերը տարածվում

ղեկավարությունը իսկույն ձեռնարկեց հարկադիր միջոցների՝ ապստամբությունը ճնշելու համար։

Ներկայումս ամեն ինչ հանգիստ է։

Ըստ «Ազատ Ասիայի»։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆՈՐ ՀԱՆՔԱՐԱՆԸ

Ինչպես հայտնի է, Հայաստանի հանքերի ուսումնասիրության համար Կովկասի փոխարքայի հրամանով կազմվել է հատուկ հանձնաժողով։ Այդ հանձնաժողովի նախագահ է նշանակված Կովկասի հանքային գործերի վարչության պետ Ն. Ն. Կոկշարովը։ Հանձնաժողովի անդամներ են նշանակված հանքային գործերի վարչության ավագ ինժեներ Ա. Ա. Կրասնովը, ինժեներ Ա. Ա. Ռեմեզովը, ինժեր-տեխնոլոգ

ՋԱՆԱՋԱՆ

Անցեալ տարի Հռոմում շատ էր խօսվում այն գրամական նեղ դրութեան մասին, որի մէջ գտնվում է այժմ երբեմն իւր հարստութեամբ յայտնի հռչակաւոր կոմս Բօրգեզեների ցեղը։ Նորերումս ինչպէս հաղորդում է N. W. Tageblatt թերթը—կոմս Սցիպիօն Բօրգեզէն, որ Ծառայում է Իտալիայի ռմբաձիգ զօրաց մէջ, նշանակել է յայտնի ամերիկական հարուստ և հերկաթուղիների թագաւոր՝ Վանդերբիլտի դստեր հետ, ստանալով 80,000,000 ֆրանկ օժիտ։ Այս գործը գլուխ է բերել, ինչպէս ասում են, պապի Նիւ-Եօրքի նուիրակ Բիտել եպիսկոպոսը։

Խմբագիր-Հրատարակիչ՝
ԱՐԹՈՒՐ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ
Բ. ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆԻ

կուկիա, Վօրոնցովի արձանի հանդէպ) հիւանդներին ընդունում են ա մ ե ն օ ր, բացի կիւրակի օրերից։

ԸՆԴՀԱՏՈՒԹԻՒՆՔ

Բ. Ա. ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆ—11—12 ժ. վիրաբուժութեան (և ատամնացաւի) և վեներական (սիֆիլիս) ցաւերի։

Կ. Մ. ՀԻՒՊՈՎԱՆԻ—9—10½ ժ. աչքի և նեարդային ց.

Դ. Ֆ. ԲՈՒՊՈՎՍԿԻ—10—11½ ժ. ներքին, երեխայոց և կանանց ց.

Ի. Ֆ. ՊՐՕՏԱՍՏԵՎԻՉ—11¼—12½ ժ. ականջի, կոկորդի և քթի ց.

Ա. Պ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ—1—1½ ներքին և երեխայոց ց.

ԵՐԵԿՈՆԵՐԸ

Ի. Վ. ԶԻՊՈՒՐԿՈՎՍԿԻ—5—6 ժ. աչքի և կրծքի ց., քիմիա-խոշորացուցական հետազոտութիւն խխի և մէզի։

Ա. Ա. ԳԱՌՕՄՍԿԻ—6—7 ժ. սիֆիլիսի (նաև մորթու) և վիրաբուժութեան։

Բ. Ա. ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆ—7½—8 ժ.

Ի. Ե. ՓՐԱՆՑԻՈՒՍ—7—7¼ ականջի, կոկորդի և քթի և նեարդային ց. երկուշաբթի, չորեքշաբթի և ուրբաթ։

Վճար 50 կ.։ Համախորհրդի (կօնսիլիում) և օպերացիայի համար առանձին։

Հիւանդանոցի վերատեսուչ՝
Բժշկապետ Նաւասարդեան։

ՁՆԻՐԿՈՎԿԱՍԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Մարդատար գնացքը Թիֆլիզից Բաքում դուրս է գնում առաւօտեան ժ. 9-ին 30 ր. և Բաքում հասնում է երեկոյեան ժ. 9-ին 45 ր.։

Փոստային գնացքը Թիֆլիզից Բագու դուրս է գնում ցերեկուայ ժ. 1-ին 20 ր. և հասնում է Բագու առաւօտեան 7 ժ. 30 ր.։

Փոստային գնացքը Թիֆլիզից Բաքում դուրս է գնում երեկոյեան ժ. 6-ին 50 ր. և Բաժում հասնում է առաւօտեան ժ. 8-ին 15 ր.։

Մարդատար գնացքը Բաքումից Թիֆլիզ դուրս է գալիս առաւօտեան ժ. 9-ին 45 ր. և Թիֆլիզ հասնում է երեկոյեան ժ. 9-ին 52 ր.։

Փոստային գնացքը Բաքումից Թիֆլիզ դուրս է գնում գիշերուայ ժ. 11-ին 25 ր. և Թիֆլիզ է հասնում ցերեկուայ ժ. 12-ին 25 ր.։

Փոստային գնացքը Բագուից Թիֆլիզ դուրս է գալիս գիշերուայ ժ. 11-ին 10 ր. և Թիֆլիզ հասնում է ցերեկուայ ժ. 5-ին 50 ր.։

Ամառուան գնացքը Թիֆլիզից Միխայլովօ դուրս է գնում ճաշից յետոյ 3 ժամին. Միխայլովոյից Թիֆլիզ՝ առաւօտեան 8 ժ, 10 ր. ապրանքա-մարդատար գնացքը Թիֆլիզից Գանձակ դուրս է գնում երեկոյեան 9 ժամին 20 ր., իսկ Գանձակից Թիֆլիզ է հասնում առաւօտեան 1 ժ. 30 րոպէին։

ՓՕՍՏԱՅԻՆ ԵՐԹԵՒԿՈՒԹԻՒՆԸ ՎՐՈՑ ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ ՁԱՆԱՊԱՐՀՈՎ

(Մայիսի 1-ից մինչեւ նոյեմբերի 1-ը)

Թիֆլիզից՝ հինգ հոգու տեղ ունեցող կառքը ուղևորվում է առաւօտեան 7 ժամին, գիշերում է Մլէթի կայարանում, Վլադիկավկազ է հասնում հետեւեալ օրը ժամը 7-ին երեկոյեան։

Հինգ հոգու տեղ ունեցող կառքը ղարձեալ ուղևորվում է Քառաւօտեան 9 ժամին, գիշերում է Պասանաուր կայարանում, հասնում է Վլադիկավկազ հետեւեալ օրը ժամը 10-ին երեկոյեան։

Վեց հոգու տեղ ունեցող հանրակառքը (օմնիբուս) ուղևորվում է կէսօրից յետոյ ժամը 3-ին և առանց գիշերելու տեղ է հասնում հետեւեալ օրը ժամը 7-ին երեկոյեան։

Վեց հոգու տեղ ունեցող հանրակառքը (օմնիբուս) դարձեալ ուղևորվում է Ճաշից յետոյ 5 ժամին և առանց գիշերելու հասնում է Վլադիկավկազ հետեւեալ օրը 9 ժամին երեկոյեան։

Վլադիկավկազից՝ հինգ հոգու տեղ ունեցող կառքը ուղևորվում է առաւօտեան ժամը 7-ին, գիշերում է Մլէթի կայարանում, Թիֆլիզ է հասնում հետեւեալ օրը ժամը 7-ին երեկոյեան։

Հինգ հոգու տեղ ունեցող կառքը ղարձեալ ուղարկվում է առաւօտեան ժամը 9-ին, գիշերում է Գուդաուր կայարանում, հասնում է Թիֆլիզ հետեւեալ օրը ժամը 9-ին երեկոյեան։

Վեց հոգու տեղ ունեցող հանրակառքը (օմնիբուս) ուղևորվում է կէսօրից յետոյ ժամը 3-ին և առանց գիշերելու հասնում է Թիֆլիզ հետեւեալ օրը ժամը 7-ին երեկոյեան։

Վեց հոգու տեղ ունեցող հանրակառքը (օմնիբուս) դարձեալ ուղևորվում է Ճաշից յետոյ ժամը 5 ին և առանց գիշերելու հասնում է Թիֆլիզ հետեւեալ օրը 8½ ժամին երեկոյեան։

ՌՈՒՍԱՍ ԶՈՂԱՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ամեն շաբաթ շոգենաւերի երթեւեկութիւն Բաքուայի, Աղեսայի եւ Կ. Պօլսի միջեւ։

Հաշուի՛չ տուքս է գնում՝

Շաբաթ օրերը (լոյս կիրակի գիշերուայ 2 ժ.) շրջանառու ընթացքով բոլոր նաւահանգիստները։

Կիրակի օրերը, գիշերուայ ժամը 11½-ին, խուճապ ընթացքով Եալտայի և Սեւաստապօլի վրայով։

Երեքշաբթի օրերը լոյս չորեքշաբթի գիշերուայ ժամը 2-ին) շրջանառու ընթացքով բոլոր նաւահանգիստները։

Հինգշաբթի օրերը ցերեկուայ ժամը 12-ին ուղիղ ընթացքով Նովօրոսիյսկի և Կերչի վրայով։

Կ. Պօլիս երկու շաբաթը մէկ անգամ երեկոյեան ժամը 7-ին։

Հաշուի՛ է հասնում՝

Ուրբաթ օրերը երեկոյեան, շրջանառու ընթացքով բոլոր նաւահանգիստների վրայով։

Ուրբաթ օրերը առաւօտեան, խուճապ ընթացքով Սեւաստապօլի վրայով։

Երկուշաբթի օրերը երեկոյեան շրջանառու ընթացքով բոլոր նաւահանգիստների վրայով։

Շաբաթ օրերը առաւօտեան ուղիղ ընթացքով Նովօրոսիյսկի և Կերչի վրայով։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՀԱՄԱՀՕՒՍ

Հայ օրիորդաց ուսումնարանի համար հարկաւոր է *պրօֆեսսիոնալ ուսուցչուհի* մի ուսուցիչ և մի ուսուցչուհի (այր և կին), շաբաթական 45 դասով, տարեկան 785 լուբլի ռոճիկով, վերակացութեան համար կստանան բնակարան և ծառայ։

Յանկացողները կարող են դիմել Հոգաբարձութեան։

Նախ. Հոգաբարձութեան՝ Տաճատ քահանայ Մարաղեան։

(99) (6—1)

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱՒ

և վաճառվում է կենդրոնական դրավաճառանոցում

Իշխ. Կ. ԲԱԳՐԱՏԻՈՆԻ

Ծ Ո Ւ Խ

(Խնական Հոգաբարձութեան կազմակերպութեան մասին) գրքոյկը

Օրէնքի քաղուածներով հայերէն և ռուսերէն։

Գինն է 15 կ. գումարով դիջումն։

(Խ) (25—22)

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ ԵՆ «ԿԵՆԴՐՈՆԱԿԱՆ ԴՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑՈՒՄ»

Տ-րգենէ՝ «Յաղթական սիրոյ երգը», գինն է. . . . . 30 կ.

Ռ-ւէտ՝ «Ցէց» վէպ. Թարգմանչի յառաջաբանով, գինն է . . 80 կ.

Թարգ. Մ-ոլէ-ի Մ-ոլէնեանի

(Խ) (20—9)

ՄԱՄՈՒԼԻ ՏԱԿ Է

ԱՇՈՏ ԵՐԿԱԹ

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՎԷՊ 10-ՐԴ ԴԱՐՈՒԻ

Հեղինակութիւն

ԲԱԳՐԱՏ ՕՅՎԱԶԵԱՆՑԻ

Վաղօրօք ցանկացողները պիտի դիմեն Թիֆլիզ «Կենդրոնական գրավաճառանոցին։

Գինն է ճան. ծախքով 1 ռ. 25 կ.։

(Խ) (10—10)

ԱՄԱՐԱՆՈՑ ԴԻԼԻՋԱՆՈՒՄ

Գէորգ Տէր-Գէորգեանն առաջարկում է իւր սեպհական նոր ԱՄԱՐԱՆՈՑԸ Դիլիջանում, գիւղի ամենահովասուն տեղում, պատէզով և ամեն յարմարութիւնով։

Դիմել՝ Դիլիջան, ուղղակի իրան։

'86) (5—5)

ԵՐԻՒԱՆԻ ԹԵՍՈՒԱԿԱՆ ԴՊՐԱՆՈՑԸ

հրաւիրում է կրօնի (ուսմն ս. գրոց 6), հայերէնի (6), հայոց պատմութեան և հայաստանի աշխարհագրութեան (4), Ռուսաց լեզուի (26), Ռուսաց պատմութեան և աշխարհագիտութեան (4), ընդհանուր պատմութեան և աշխարհագրութեան (13), բնական պատմութեան և բնախօսութեան (4), ֆիզիկայի (2), մաթեմատիկայի և տիեզերագիտութեան (14), քրանսերէնի (7), և Գ. նախակրթարանի (26) դասերի համար նոր ուսուցիչներ և մի վերակացու։ Դասերի գինն 25, 30, հմայլսարականներին 40 ռուբլի վերակացուին՝ 200։

Սինոդի կարգադրութեամբ բոլոր ծառայողներն ունին 3% զեղչում էջ։

Յանկացողները թող բարեհաճեն դիմել Հոգաբարձութեան մինչեւ օգոստոսի մէկը, յայտնելով թէ ո՞ր դասերը կամենում են միացնել, ներկայացնելով իրանց ուսման և ծառայութեան վկայականները։

Քարտուղար Հոգաբարձութեան

Ընդ Գ-ալ-ենց

(97) (4—2)

ԾԱՌԱՅ

Ունի սխեան Հոգևոր Դպրոցում աշակերտների ընդունելութիւնը կը սկսուի օգոստոսի 25-ին և կը շարունակուի մինչև սեպտեմբերի մէկը Յանկացողները պարտաւոր են իրանց խնդրագրի հետ միասին ներկայացնել Ծննդեան և պատուաստի վկայականները։ Թիֆլիզում բնակող անձինք պէտք է ներկայանան իրանց զաւակների հետ, իսկ օտարաբնակները պարտաւոր են ցոյց տալ Թիֆլիզում մի անձն, որ կարողանայ իբրև խնամակալ պատասխանատու լինել Դպրոցի վարչութեան առաջ. Ծնողները և խնամակալները պարտաւոր են մինչև սեպտեմբերի 10-ը հոգալ աշակերտի ուսումնական պիտոյքը և հագցնել աշակերտին դպրոցական տարազի հագուստը։ Հաւաորները պարտաւոր են ներկայացնել վկայական։ Վատառողջները կենթարկուին բժշկական քննութեան և, եթէ հարկաւոր համարուի, կը մերժուին։

(101) (3—1)

Ա Զ Գ

Բարեյիշատակ Յովսէփ Իզմիրեանցի կտակին տրամադրութեան համաձայն Սահակ-Մեսրոպեան մրցանակաբաշխութիւնն տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ տարի յունուար տօնի Սրբ. Թարգմանչացոյն Սահակայ Պետրոպայ։

Հետևապէս այն ամեն հեղինակք և բանասէրք որ ազգային դպրութեան և պատմութեան վերաբերեալ ո՛և է երկասիրութեամբ կը փափագին մասնակցել այս մրցանակաբաշխութեան, կը հրաւիրուին մինչև յառաջիկայ տարւոյ Յունվարի սկզբին ուղարկել առ Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հայոց ի Կ. Պոլիս իրանց աշխատասիրութիւնները։

Տպագրեալ երկասիրութիւնք երեք օրինակ պէտք է յուղարկուին. իսկ ձեռագիրք մի օրինակ, որք ետ չեն տրուիր։

Պատրիարքարան Հայոց ի. Կ. Պոլիս 25 յունիսի 1893.

Խ. (3—1)

ԿԵՆԴՐՈՆԱԿԱՆ ԳՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑՄԻ

ստացուեցան և վաճառվում են

ԵՐԳԻԾԱԲԱՆ Յ. ՊԱՐՈՆԵԱՆԻ

ԼՈՒԾԱՆԿԱՐՆԵՐԸ

Դուցացած արդիւնքի մի մասը յատկացրած է հանգուցեալի որբերին։

ԳԻՆՆ Է 50 ԿՈՊԵԿ։

(Խ) (3—3)

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐ

ԵՐԿՈՒ ՍԵՌԻ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱՄԱՐ

ՏԱՄՆԵՐԿՈՒԻԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

Առևտրական Կուրսերի նպատակն է՝ մասնագիտական առևտրական կրթութիւնն տալ երկու սեռի անձանց և պատրաստել գործնական ճանապարհով հմուտ հաշուապահներ. աւարտսղներն ստանում են ա տ ե ս տ ա ն տ ե ր։

Առանձնի առարկայք սոքա են՝ 1) Առևտրական Տնտեսութիւն, 2) Առևտրական Թուաբանութիւն, 3) Հաշուապահութիւն (պարզ, կրկնակի և բանկային), 4) Թուաբանութիւն համրիչի վրայ, 5) Առևտրական Թղթակցութիւն, 6) Առևտրական և մուրհակի կանոնագրութիւն և 7) գեղագրութիւն։

Ուսումն սկսուելու է սեպտեմբերի 15-ից, Ընդունելութիւնները սեպտեմբերի 1-ից, ամենայն օր, երեկոյեան 4-ից մինչև 8 ժամը, կուրսեր հիմնողի բնակարանում, Սօլօլակում, Աղէքսանդր Փրիդոնեանի տանը, № 9, Սերգիէվսկայա և Նագօրնայա փողոցների անկիւնում։ Ծրագիրն ու կանոնները կարելի է ստանալ ՀՐԻԱՊԷՍ եղբ. Թովիանեանների բանկային գրասենեակում և կուրսեր հիմնողի բնակարանում։ Օտարաքաղացիք դիմում են կուրսերի հիմնողին՝ Въ Тифлисъ, С. П. Мануэлъянцу.

(96) (24—4)

ԿՈՎԿԱՍԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉ. Պ. ՀՈԳԵԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Յուլիսի 5-ից բացուեցաւ Տփղիսում

Պ. Յ. ՂԱՐԱԳԵՕԶԵԱՆԻ
ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ եւ ՊԱՆՍԻՕՆ

Աշակերտները ընդունվում են՝ գիշերօթիկ, ցերեկօթիկ և երթեւեկ, պատրաստելու պետական մէջնակարգ բոլոր դասընթացքները հնգեամբ։

Անհրաժեշտ տեղեկութիւնները և ծրագիրը կարելի է ստանալ ամեն օր առաւօտեան 8 ժամից մինչև 1 ժամը, և ճաշից յետոյ 5—8 ժամը։

Հ ա ս ց է ն. Տիֆլիս, Սօլօլակ, Վօզնեսենսկի փողոց, տուն Զ-նշիեվի, №18։

(98) (2—2)

Կ ԿԿԿԿԿԿԿԿԿԿԿԿԿՐՐՐՐՐՐՐՐՐՐՐՐՐՕՕՕՕՕՕՕՕՕՕՕՕՕՆՆՆՆՆՆՆՆՆՆՆՆՆՆ Ր

Սահակ քահանայ Սահակեանի աշխատութիւններն ստանալ ցանկացողները կարող են դիմել՝ 1) Тифлисъ: армянскому священнику Сааку Саакянцъ, 2) Կենդրոնական գրավաճառանոց։

Ց Ա Ն Կ

ՍՏՈՐԻՆ ԳՐՔԱՆ

ՈՒՍՈՒՑՉԱՑ ՀԱՄԱՐ

	Ան-կազմ		Կազ-մած	
	Ռ.	Կ.	Ռ.	Կ.
1. Դասագիրք կրօնի տկն-ուխտ	1	75	1	95
2. Դասագիրք կրօնի նոր-ուխտ մասն I	1	—	1	20
3. Դասագիրք կրօնի նոր-ուխտ մասն II տետր. ա. . . .	—	35	—	55
4. Դասագիրք կրօնի նոր-ուխտ մասն II տետր բ. գ. . . .	—	70	—	90
5. Մի քանի խօսք հայ կրօնուսոյցներին	—	10	—	22

ԱՇԱԿԵՐՏԱՑ ՀԱՄԱՐ

6. Սրբազան պատմութիւն տկն-ուխտ բ. տիպ V տարի	—	40	—	52
7. Սրբազան պատմութիւն նոր-ուխտ բ. տիպ IV տարի	—	40	—	52
8. Դասատետր կրօնի . . . . . բ. տիպ III տարի	—	30	—	42
9. Դասատետր կրօնի . . . . . բ. տիպ II տարի	—	20	—	32
10. Դասատետր կրօնի . . . . . ա. տիպ I տարի	—	15	—	27

Ճանապարհածախսն ինձ վրայ է։ | Ինձ դիմողները կբաժանուն 20% զիջ.

Ն

(93) (10—5)

ՀԱՇՈՒԵԿՇԻՌ

ԹԻՖԼԻՍԻ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԲԱՆԿԱՅԻ

գ1-ն Յուլիսի 1893 թ.

ՊԱՀԱՆՋՔ	Թիֆլիզում	Բաք. և Բաթ. բաժնուս.	Ընդամենը
1. Դրամարկղ (առձեռն թղթադրամ). . . .	190,358 26	190,119 11	380,477 37
2. Ընթացիկ հաշիւ Պետական Բանկային բաժնում	320,000 —	380,815 —	700,815 —
3. Աւանդներ բանկաներում.	100,000 —	— —	100,000 —
4. Զեղչումն (Disconto) մուրհակաց երկու ստոր.	2,946,591 99	1,103,679 33	4,050,271 32
5. Զեղչ. մուրհակաց մի ստորագր. ապահոված տոկոս. թղթ.	40,000 —	— —	40,000 —
6. Զեղչումն տոկոսաբեր թղ., կտրօնների և այլն.	29,527 86	4,373 27	33,901 13
7. Փոխատուութիւն գրաւականով՝ ա) Պետութ. ապահ. տոկոսաբեր թղթերի. .	878,495 60	518,513 83	1,397,009 43
բ) „ „ „ „ „ .	151,370 —	10,255 —	161,625 —
գ) Ապրանքների	81,923 —	170,710 —	252,633 —
դ) Ոսկու և արծաթի	— —	13,457 96	13,457 96
8. Բանկայի պատկանեալ տոկոսաբեր թղթեր . .	1,321,029 69	84,731 12	1,405,710 81
9. Ոսկի և արտասահմանի փոխանակագրեր . . .	5,433 04	9,255 73	14,688 77
10. Թղթակիցները՝ ա) Նոցա հաշիւը (Loro)	8,197,133 74	— —	8,197,133 74
բ) Բանկայի հաշիւը (Nostro).	6,689,294 90	— —	6,689,294 90
11. Բաժինների հաշիւը կենդրոնական վարչութեան հետ	656,147 35	— —	656,147 35
Կենդրոնական վարչութեան հաշիւը բաժինների հետ.	— —	491,354 39	491,354 39
12. Գնումն և վաճառումն արժէթղթերի բան յանձնաբարութեան.	41,125 —	— —	41,125 —
13. Պայմանաժամն անցուցած փոխատուութիւն.	30,589 —	20,215 —	50,804 —
14. Բողոքուած մուրհակներ	9,250 —	— —	9,250 —
15. Ընթացիկ ծախսեր	27,880 40	20,027 75	47,908 15
16. Կահկարասիք և սկզբնական ծախսեր. . .	3,496 07	2,687 40	6,183 47
17. Յետ ստացուելիք ծախսեր	11,105 78	2,747 38	13,853 16
18. Անշարժ կալուածք	— —	40,000 —	40,000 —
Ր. Ա.	21,730,251 68	3,062,942 27	24,793,193 95

ՊԱՐՏՔ	Թիֆլիզում	Բաք. և Բաթ. բաժնուս.	Ընդամենը
1. Վիմնական դրամագլուխ	1,000,000 —	— —	1,000,000 —
2. Պահեստի դրամագլուխ	214,049 90	— —	214,049 90
3. Դրամական աւանդներ՝ ա) Պայմանաժամով	3,380,880 —	704,115 —	4,084,995 —
բ) ց'Պահանջ	325,077 —	66,022 —	391,099 —
գ) Ընթացիկ հաշուով. հասարակ . . .	1,408,556 69	1,288,873 72	2,697,430 41
դ) „ „ պայմանաւոր. . .	— —	213,149 81	213,149 81
4. Թղթակիցներ՝ ա) Նոցա հաշիւը (Loro)	8,153,690 35	— —	8,153,690 35
բ) Բանկայի հաշիւը (Nostro)	6,509,851 64	— —	6,509,851 64
5. Բաժինների հաշիւը կենդրոնական վարչութեան հետ	— —	636,513 77	636,513 77
Կենդրոնական վարչութեան հաշիւը բաժինների հետ	468,530 45	— —	468,530 45
6. Բանկայի բաժնետոմսերի անվճար կտրօնների բաշխը	10,969 92	— —	10,969 92
7. Չվճարուած տոկոսներ աւանդների, ընթացիկ հաշիւների և այլ գործողութիւնների	83,658 99	32,102 32	115,761 31
8. Ստացուած տոկոսներ և յանձնաբարականներ. .	119,174 60	71,506 06	190,680 66
9. Փոխանցիկ գումարներ.	56,312 14	50,659 59	106,971 73
Ր. Ա.	21,730,751 68	3,062,942 27	24,793,193 95

Дозволено цензурою Тифлисъ, 15 Іюля 1893 года. Տպարան Յ. Մարտիրոսեանցի Типографія И. Мартиросіанца. на Орбел. ул. д. № 1—2